

Tamako Market (2013)

režie: Naoko Jamada, scénář: Reiko Jošida, stopáž: 12 dílů po 24 minutách

obsazení: Aja Suzaki (Tamako), Acuši Tamaru (Močizó), Dera (Takumi Jamazaki), Anko (Rina Hidaka)

Dnes jsem si vzal pod drobnohled japonský animovaný seriál Tamako Market, jenž je ukázkovým příkladem díla spadajícího do žánru slice of life. Tvůrčí tým animačního studia Kyoto Animation nám pod režijní taktovkou Naoko Jamady nabízí onu porci z každodenního života mladé dívky Tamako, nejstarší dcery močínáře Kitaširakawy, jenž provozuje krámk s moči v jisté obchodní pasáži.

Byla ona tvůrci nabízená porce života chutnou záležitostí, nebo jsem byl nucen ono sousto až do konce seriálu znechuceně přežvykovat? Nu, odpověď na tuhle otázku není tak úplně jednoznačná. Pokud mají tvůrci obyčejnému divákovi nabídnout příběh z každodenního života nějaké školačky, je potřeba nějakým prvkem seriál ozvláštnit, ať nezapadne do vod průměru, nudy a snadné zapomenutelnosti. Ony ozvlášťující prvky bývají sice mnohdy svérázné, ovšem stejně ve značném množství případů seriálu vůbec nepomáhají, ba naopak – mnohdy představují jen zbytečný balast, kterým tvůrci někdy více, někdy méně šikovně kryjí děravost a nepropracovanost scénáře a postav. Že by Tamako Market byl čestnou výjimkou? Bohužel, není tomu tak.

Čest a sláva všemu moči

Zkusme si tedy trochu rozebrat, kde vězí onen problém.

Asi nejdůležitějším nedostatkem je nepropracovanost postav a scénáře. Že v žánru slice of life nebývá fabule kdovíjak květnatá, propracovaná, mnohvrstevná a originální, to vše by se dalo snadno skousnout, kdyby tento nedostatek vykompenzovaly aspoň zajímavé a propracované postavy – nebo naopak. Tady není ovšem nápadité ani jedno. Jména postav v seriálu si pamatuji asi stejně tak dobře, jako jména členů Kelly Family.

Postav je zde opravdu veliké množství, ovšem vyjma ozvlášťujícího prvku v podobě mluvícího ptáka Dery a Tamačiny sestry Anko jsou postavy vesměs nezajímavé a jen povrchně zpracované. Hlavní hrdinka Tamako je sice milá a ochotná, ale jen tohle mi k dobře napsané hlavní postavě nestačí ani náhodou. Nemá žádný zajímavý atribut, kterým by byla výrazná a získala si mé divácké sympatie. Stejně tak její kamarád Močizó z konkurenčního obchůdku, který je jen „prostě fajn“. Tamačiny kamarádky taky. Tamačin tat'ka, děda, prodavači taky... ano, všichni jsou „prostě fajn“, úsměvy od ucha k uchu a elán a dobrá nálada jim prýští snad i ušima, ovšem drtivá většina těchto postav je snadno zaměnitelná a jejich potenciál až trestuhodně nevyužit.

Tím, co je ústředním tématem a jakýmsi zenem tohoto seriálu, je moči. Jsou to koláčky z rýžové pasty, které se dají připravit na tisíc a jeden způsob, a jelikož Tamačina rodina vlastní v obchodní pasáži Usagijama obchůdek, v němž vyrábí tradičním způsobem moči, neuplyne díl, v němž by Tamako či jakákoli jiná postava nemluvila o moči a hledání tisící druhého způsobu, jak jej nově a originálně připravit. Mluví se o něm opravdu hodně a postavy moči jí více než často, až bych řekl, že tento prvek začne být postupem času poněkud otravný. Kdyby jednotlivé díly mezi sebou byly stejně tak dobře jako močím provázány i dějově, bylo by to skvělé, ovšem právě nějaký vývoj postav či děje tu silně postrádám. Tvůrci sice zejména ve druhé polovině seriálu zkouší hodit do hry několik dějových linií, ale do uspokojivého konce jich dovedou jen minimum. Bohužel.

Výstřední opeřenec na scéně

Jak už jsem zmínil výše, mezi nikterak umně propracovanými postavami lze najít dvě výjimky, které potvrzují pravidlo. Tou první je užvaněný a obtloustlý pták Dera, který přiletěl do Usagijamy hledat nevěstu pro prince své daleké země. Dera miluje moči, mluví šviháckou řečí a podobně jako farář z českého filmu Babovřesky šokuje svým příjmením, jež by se dalo volně přeložit do češtiny jako Dera Močihnuss. Je jednoznačně komickou postavou, jež sice leckomu bude lézt krkem a někoho bude zase bavit od začátku do konce, ovšem jen těžko lze tvůrcům upříti dobrý nápad při jeho vymýšlení. Sice si myslím, že po pár dílech už jeho švihácká řeč asi jen málokomu přijde nadále vtipná, stejně jako se málokdo bude smát tomu, až se Dera po třinácté rozplácne o zem nebo jej někdo hodí o stěnu, ale řekněme, že Dera je zkrátka jednou z postav, které se daří trochu povytáhnout Tamako Market z vod jinak těžkého průměru. Stopáží, jakou mu však tvůrci v celém seriálu věnují, je podle mě přemrštěná. Opět – mohla být značně zredukována, přičemž by ušetřený čas mohl být věnován dotažení dějových linek do konce a lepšímu prokreslení postav.

Tou druhou postavou je Anko, sestra Tamako, jež sice není tak nezapomenutelná jako Dera, ale je jednou z těch postav, jejichž dějová linka byla dotažena do zdárného konce. Příběh její mladé školní lásky mi připadal docela fajn a její pocity uvěřitelné a dobře vystihnuté, jen škoda, že oproti Derovi či Tamako nedostala tolik prostoru. Stejně tak mě zamrzelo, že hudební kariéra tatínka Tamako, respektive prodavače v obchodě s hudebninami, byla zobrazena jen velmi letmo v pár minutách. A zrovna rozvinutější nostalgická linka by Tamako Market mohla výrazně přilepšit.

Princi! Ach, můj princi!

Tamako Market, jak už jsem slabě zmínil v jednom z předchozích odstavců, obsahuje kromě dějových linek týkajících se postav z Usagijamy i linku poněkud exotickou, jejíž náplní je Derovo hledání nevěsty pro prince jeho daleké tropické země. Že je zpracována velmi povrchně, to vás už asi po předchozím textu nepřekvapí, ovšem právě tato linka má být jakýmsi dějovým vyvrcholením celého Tamako Market. Má být, jenže svou vážností, s jakou je prezentována, působí vyloženě sebedparodicky a nechtěně směšně. Bohužel.

Co však na Tamako Market hodnotím vyloženě jako opravdu zdařilé, je audiovizuální stránka. Že je kresba a animace od uznávaného studia Kyoto Animation na výborné úrovni, to asi nikoho zasvěceného nepřekvapí, ovšem překvapení se koná v rovině hudební. Soundtrack k seriálu obsahuje poměrně zajímavé skladby s příjemnými, nevtíravými melodiemi, které dění na obrazovce vhodně doplňují, zejména ve scénách, kde hrají hlavní roli vzpomínky či milostné trápení.

V kostce

Tamako Market má sice výstředního, ukecaného a nápaditého ptačího hrdinu, ale to je tak vše, čím dokáže jako zástupce žánru slice of life opravdu zaujmout. Lineárně načrtnuté postavy, mělký scénář, mnoho dějových linek, z nichž je do konce dotaženo jen minimum, rozpačitý konec. Kdo si libuje v žánru slice of life, tomu se seriál s největší pravděpodobností líbit bude, z pohledu obyčejného diváka mě však Tamako Market nijak nenadchnul, ani nijak neurazil. Čistě průměrná podívaná, na kterou asi brzy z velké části zapomenu.